

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА
ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА
СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
„МАРА“ НИШ
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Милош Ранђеловић, директор

Ниш, 2024

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

ЛИЧНА КАРТА УСТАНОВЕ

Назив установе: Центар за пружање услуга социјалне заштите „Мара“ Ниш

Место и адреса: Ниш, Сестре Баковић ББ

Телефон/и:

- Централа: 0184516580;
- Предах смештај: 018/4291972;
- Прихватилиште: 018/4104230;
- Лични пратилац детета и Персонална асистенција: 018/4106906

Е – mail:

- centar.mara.@gmail.com,
- centar.mara.boravak@gmail.com;
- centar.mara.predah@gmail.com,
- centar.mara.prihvatiliste@gmail.com.
- centar.mara.licnipratilac@gmail.com
- centarmara.personalnias@gmail.com

Општина, округ: Ниш – Медијана, Нишавски округ

Директор установе: др. економских наука Милош Ранђеловић

Помоћник директора: др. правних наука Никола Илић

УВОД

Центар за пружање услуга социјалне заштите „Мара“ Ниш (у даљем тексту: Центар) је установа социјалне заштите формирана 01. 11. 1994. године, у свом вишедеценијском раду, често је мењала назив. Садашњи назив донет је Одлуком Скупштине Града Ниша 02.10.2020. године као потреба да се социјална заштита у граду и округу унапреди и ојача.

Основна делатност Центра, дефинисана је Законом о социјалној заштити, Одлуком о оснивању Центра и Статутом установе.

Делатност Центра састоји се у пружању шест услуга социјалне заштите које можемо поделити на:

I. Дневне услуге у заједници:

1. Дневни боравак за децу и младе са интелектуалним тешкоћама;
2. Дневни боравак за одрасла лица са интелектуалним тешкоћама;
3. Лични пратилац детета;

II. Услуге смештаја:

1. Предах смештај за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама;
2. Прихватилиште за одрасла и стара лица;

III. Услуга подршке за самостални живот:

1. Персонална асистенција.

Локација: Центар се налази у улици Сестре Баковић ББ у Нишу, при општини Медијана у ширем центру града и у непосредној близини највећег парка „Чаир“. Наменски је преуређен и адаптиран за пружање услуга Дневни боравак за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама у развоју. Простор којим располаже састоји се од старог дела објекта који дели са „Пчелицом“, сада спратног типа и новоизграђеног простора.

Поред тога, у улици IX Бригаде бр. 59а налази се и наменски уређен и адаптиран простор за пружање услуге Прихватилиште за одрасла и стара лица.

Простор и опрема: Простор у коме се пружа услуга **Дневни боравак** за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама у развоју има посебан улаз и двориште. Налази се у насељеном месту. Јавни превоз је доступан и до објекта саобраћају аутобуске линије 34 смер А и смер Б и 9. Има прикључак на електричну и телефонску мрежу, прикључак и инсталације за довод пијаће и одвод отпадних вода. Прилаз објекту приступачан је за несметан долазак возила са корисницима који се отежано крећу, као и за самостално кретање корисника у инвалидским колицима и уз помоћ других помагала. Двориште је ограђено, безбедно за боравак корисника. Објекат је приземан, те му из тих разлога није потребан вертикални транспорт. Топлотно, звучно и хидро је изолован, има систем централног грејања који обезбеђује адекватну собну температуру, природно проветравање и осветљење. Улаз у објекат је обезбеђен видео – надзором. Простор у коме се пружа услуга располаже са 7 просторија у којима се спроводи васпитно – образовни рад са корисницима. Све су опремљене адекватном опремом, у складу са наменом простора. Пружалац услуге обезбеђује услове за рекреацију, физикалну и радно–окупациону терапију, сусрете и контакте са члановима породице и другим лицима значајним за корисника. Подови су прекривени паркетом, осим у тоалетним просторима, где су прекривени неклизајућим плочицама. Постоји просторија за пријем хране и припрему топлих напитака. Исхрана за све кориснике Центра се обезбеђује из централне кухиње Предшколске установе „Пчелица“ из Ниша, уз потписан уговор о техничко – пословној сарадњи Града Ниша као оснивача, надлежне градске управе и установе „Пчелица“. Трпезарија располаже довољним бројем места за обедовање присутних корисника. Дневна и соба за радно – окупационе садржаје, располажу са довољно простора за организовање различитих активности, у складу са интересовањима корисника. У склопу Центра налази се ординација и интервенција у потпуности опремљене за те намене.

Објекат намењен за услугу **Предах смештај** за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама у развоју је наменски саграђен објекат 23. 03. 2018. године. Простор у коме се пружа услуга има посебан улаз и двориште. Објекат у коме се пружа услуга корисницима (у даљем тексту: објекат) налази се у насељеном месту. Јавни превоз је доступан, до објекта саобраћају аутобуси линија 34 смер А и смер Б и 9. Има прикључак на електричну и телефонску мрежу, прикључак и инсталације за довод пијаће и одвод отпадних вода. Прилаз објекту приступачан је за несметан долазак возила са корисницима који се отежано крећу и уз помоћ других помагала. Двориште је делимично ограђено, безбедно за боравак корисника. Објекат је приземан, те му из тих разлога није потребан вертикални транспорт. Топлотно је, звучно и хидро изолован, има систем централног грејања који обезбеђује адекватну собну температуру, природно проветравање и осветљење. Улаз у објекат је обезбеђен видео – надзором. У објекту има 10 просторија: 5 адекватно опремљених соба са купатилом (за кориснике), дневну собу, сензорну собу, трпезарију и дежурну собу.

Простор у коме се пружа услуга **Прихватилиште за одрасла и стара** лица има два улаза и двориште. Прилаз објекту је приступачан за несметан долазак возила са корисницима који се отежано крећу, као и за самостално кретање корисника у инвалидским колицима и уз помоћ других помагала. Двориште је ограђено, безбедно за боравак корисника. Објекат је приземан, те му из тих разлога није потребан вертикални транспорт. Топлотно, звучно и хидро је изолован, има систем централног грејања који обезбеђује адекватну собну температуру, природно проветравање и осветљење. Улаз у објекат је обезбеђен видео – надзором. Простору коме се пружа услуга располаже са 15 просторија. Све су опремљене адекватном опремом, у складу са наменом простора.

Простор у коме се пружа услуга **Лични пратилац детета** представља нови део реконструисаног старог дела објекта завршеног децембра 2022. године. Простор у коме се пружа услуга има посебан улаз и двориште. Објекат у коме се пружа услуга корисницима (у даљем тексту: објекат) налази се у насељеном месту. Јавни превоз је доступан, до објекта саобраћају аутобуси линија 34 смер А и смер Б

и 9. Има прикључак на електричну и телефонску мрежу, прикључак и инсталације за довод пијаће и одвод отпадних вода. Прилаз објекту приступачан је за несметан долазак возила са корисницима који се отежано крећу и уз помоћ других помагала. Улаз у објекат је обезбеђен видео – надзором. Простор у коме се пружа услуга располаже са 2 просторије.

Простор у коме се пружа услуга **Персонална асистенција** представља нови део реконструисаног старог дела објекта завршеног децембра 2022. године. Простор у коме се пружа услуга има посебан улаз и двориште. Објекат у коме се пружа услуга корисницима (у даљем тексту: објекат) налази се у насељеном месту. Јавни превоз је доступан, до објекта саобраћају аутобуси линија 34 смер А и смер Б и 9. Има прикључак на електричну и телефонску мрежу, прикључак и инсталације за довод пијаће и одвод отпадних вода. Прилаз објекту је приступачан је за несметан долазак возила са корисницима који се отежано крећу и уз помоћ других помагала. Простор у коме се пружа услуга располаже са 2 просторије.

1. ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ ЦЕНТРА У 2023. ГОДИНИ

- Успешно завршили адаптацију простора средствима из донације америчке копнене војске за услуге Лични пратилац детета и Персоналне асистенције;
- Започели и завршили поступак добијања лиценце за услуге Лични пратилац детета и Персоналне асистенције, које су започеле са радом маја 2023. године;
- У сарадњи са челницима Града Ниша и Центром за стручно усавршавање успешно организовали акредитоване програме обуке за послове личних пратиоца детета и персоналних асистената;
- У сарадњи са Националном службом за запошљавање успешно 1) реализовали стручну праксу и програм „Моја прва плата“ и 2) реализовали оглашавање и запошљавање личних пратилаца и персоналних асистената;
- Обновили Протокол о сарадњи са Филозофским факултетом, Универзитета у Нишу;
- Потписали Протокол о сарадњи са 1) Специјалном школом са домом ученика „Бубањ“ Ниш; 2) Дечијим културним центром из Ниша; 3) Удружењем оболелих од мишићних и неуромишићних болести Топличког округа из Прокупља;
- Успоставили сарадњу са организацијом УНИЦЕФ;
- Успоставили сарадњу са Дирекцијом за одузету имовину при Министарству правде која нам је уручила донацију;
- У претходној години Центар је обишла министарка правде и том приликом је поделила поклоне корисницима услуге Предах смештај и Прихватилице за одрасла и стара лица;
- У току године у сарадњи са медијима локалног и националног карактера више пута информисали јавност о раду Центра;
- Центар су обишли студенти и професори Дефектологије при Медицинском факултету у Фочи;
- Запослени Центра су као и претходне године узели учешће на стручном скупу „Октобарски сусрети“ у Нишу који организује Центар за социјални рад „Свети Сава“ Ниш и Комора социјалне заштите и том приликом представили радове: „Дневни боравак за децу и младе са поремећајима у понашању као подршка

породици у ризику“, „Доступност услуга у циљу оснаживања корисника услуга социјалне заштите“ и „Резилијентност корисника смештених у прихватилишту“;

- Стручни радници услуге Дневни боравак организовали су стручну трибину под називом „Како препознати викаријску трауму: знаци и превенција“;
- Стручни радници услуге Предах смештај организовали су стручну трибину под називом: „Иако смо различити ми смо присутни и видљиви“;

У наставку следи више речи о свакој организационој јединици, ипак овде ћемо рећи да свака организациона јединица води неопходну документацију о корисницима која се огледау стручним мишљењима и налазима стручног и здравственог сагледавања сваког корисника појединачно.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ДНЕВНИ БОРАВАК ЗА ДЕЦУ, МЛАДЕ И ОДРАСЛА ЛИЦА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНИМ ТЕШКОЋАМА

Као најстарија услуга која се пружа у Центру „Мара“, прва је и лиценцирана 15. 12. 2021. године под бројем 702, на период од 5 година, након што су се у испуњеност услова и стандарда приликом посете уверили представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Сврха услуге дневног боравка састоји се у унапређењу квалитета живота корисника, у властитој социјалној средини кроз одржање и развијање социјалних, психолошких и физичких функција и вештина, како би се у што већој мери оспособили за самосталан живот.

Општи циљ: унапређење квалитета живота деце, младих и одраслих са интелектуалним тешкоћама, особа са аутистичним спектром и њихових породица као и сензибилисање локалне заједнице за разумевање, прихватање и стварање једнаке шансе за свеграђане у Нишу.

Посебни циљеви: развој услуге која доприноси укључивању особа са инвалидитетом у свакодневни живот заједнице, развој њихових капацитета и већој самосталности. Пружање подршке породицама које имају дете са сметњама како би одржали породично јединство и квалитет породичног окружења. Развој капацитета услуга као и свих укључених социјалних актера кроз континуирано унапређење услуге. Промоција концепта социјалне инклузије кроз планиране и осмишљене акције усмерене ка локалној заједници.

Циљна група: услуга је намењена деци, младим и одраслим лицима са интелектуалним тешкоћама у развоју процењеног **II и III степена подршке** узраста од 5 до 65 година.

Капацитет услуге је 55 корисника у једној смени у периоду од најмање 8 сати током дана. У категорији за децу и младе са интелектуалним тешкоћама до 20 корисника и за одрасла лица са интелектуалним тешкоћама до 35 корисника.

У складу са критеријумом – године старости корисника формиране су групе корисника за децу и младе (1) унутар које је под група за кориснике аутистичног

спектра (1) и групе за одрасле (3) унутар које такође постоји подгрупа за одрасле кориснике аутистичног спектра (1).

Смештај корисника се обезбеђује кроз стандардни пријем корисника. Свим корисницима је обезбеђена квалитетна услуга, коју пружалац услуге обезбеђује својим капацитетима како у погледу простора тако и у погледу броја запослених који реализују све програмске активности у складу са потребама корисника и утврђеним степеном подршке.

У непосредном раду са корисницима запослени су: стручни радници (8), стручни сарадници (11) и сарадници (6).

Активности услуге дневног борава реализују се у складу са сврхом услуге, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и ускладу са проценом потреба корисника.

Услуга дневног борава обухвата следеће активности:

1. Подршку у изградњи и одржавању позитивних односа са децом, младим и одраслим лицима са интелектуалним тешкоћама;
2. Организовање радно – окупационих, односно едукативних активности које подстичу развој нових знања и вештина;
3. Развој комуникационих вештина;
4. Развој вештина за препознавање и решавање проблема;
5. Развој вештина и знања потребних за живот у заједници;
6. Развој вештина за самозаштиту;
7. Рехабилитацијске и терапијске активности;
8. Организовање пригодних културних – забавних садржаја, односно омогућавање корисницима да присуствују активностима у заједници;
9. Организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника;
10. Рекреативне активности (излети, спортске активности и др.).

2.1. Подршка у изградњи и одржавању позитивних односа са одраслима и децом

Подршка у изградњи и одржавању позитивних односа са децом и одраслима има за циљ социјализацију и интеграцију корисника. Социјализација особа са интелектуалним тешкоћама у развоју има својих специфичности који се односе на врсту и степен подршке. Она се остварује у условима заједничког живљења и међусобне интеракције са другим корисницима и стручним радницима, стручним сарадницима и сарадницима. Степен социјализације зависи од степена подршке, могућности развоја психичких функција, резултата рехабилитационих мера, стимулације и заинтересованости средине (породице, Центра, радне средине). Социјализација и адаптација у радној јединици дневни боравак за **децу и младе** са интелектуалним тешкоћама подразумева следеће:

- Место појединца у радној јединици;
- Играње и дружење са другим корисницима;
- Навикавање на устаљени режим рада у боравку;
- Интеракција (корисник – стручни радник/сарадници сарадник; корисник–корисник);
- Укључивање у локалну заједницу (посете, излете, рекреативна настава);
- Социјална иницијатива (сналажење у одређеној ситуацији);
- Формирање елементарних навика учтивог понашања;
- Навикавање корисника да воде рачуна о друштвеној имовини;
- Остављање материјала са којим се ради и играчака на своје место;
- Прихватање промена у редоследу обављања неког посла (распоред активности у току радног дана).

Социјализација у радној јединици дневни боравак за **одрасла лица** са интелектуалним тешкоћама – подразумева прогресивно смањивање нагонских и других егоистичких тенденција, њихово социјално оплемењивање као и развијање способности за прилагођавање у друштву. Представља процес учења правила и обичаја неког друштва и тесно је повезана са васпитањем.

Задачи социјализације се базирају на развијању: самосталности; унутрашње контроле; позитивне слике о себи; особина и навика неопходних за групни живот; елементарне дисциплине и одговорности; елементарних навика културног понашања; радозналости и стваралаштва.

Социјализација на ужем плану одвија се у самом боравку на практичним примерима и у датим ситуацијама. На ширем плану, одвија се ван боравка и то на разним местима и у разним ситуацијама: едукативни и рекреативни излети, продајне изложбе, спортска дешавања, такмичења, биоскоп, позориште, пешачки прелаз, коришћење градског превоза (што корисницима пружа више самопоуздања и сигурности за срећнији и садржајнији живот у заједници).

2.2. Организовање радно – окупационих активности, односно едукативних активности, које подстичу развој нових знања и вештина

Радна окупација има васпитну вредност, јер са разним подстицајима развијају радне навике, љубав према раду, истрајност, одговорност, знање, умешност и вештине за обављање једноставних радњи. Кроз ове активности се развија моторика, побољшава координација покрета, увежбавањем појединих операција ствара се сазнање и искуство које доприноси развоју мишљења. Дакле, радна окупација благотворно делује на целокупни психофизички статус и понашање корисника, а све то доприноси бржој социјалној интеграцији. Квалитет и квантитет рада није примарни циљ, он је само резултат свеукупног развоја наших корисника. Као и свака мануелна активност, тај рад мора бити усмерен, индивидуално дозиран и планиран.

Примарни циљ радне терапије је позитиван утицај на све аспекте личности корисника и њихових социјалних односа са средином у којој живе. Радна терапија подразумева скуп психо–физичких активности које се спроводе на основу способности и интересовања корисника.

Циљ радне терапије је подизање нивоа самосталности корисника, стимулацију креативног изражавања, усвајање нових вештина и квалитетна организација времена корисника унутар Центра као и ван њега. Овакав вид терапије подстиче и мотивише кориснике да искажу своју креативност, а самим тим емоционално и социјално

задовоље своје потребе. Активности које се спроводе делују позитивно на усвајање и унапређење менталног, интелектуалног и психо–физичког стања корисника.

Радни терапеут врши индивидуалну процену корисника кроз одређену врсту интервјуа и задатака. Радна терапија се изводи кроз одређене секције и радионице:

1. Драмско – литерарна секција – у оквиру ове секције корисници раде на меморисању и интерпретирању научених текстова, рецитације, краће драмске текстове, правилно и изражајно читање и писање литерарних састава. Ове активности позитивно утичу на побољшање опсега краткорочног и дугорочног памћења на квалитетнијем и правилнијем вербалном изражавању, односно побољшавању графо – моторичких способности;
2. Ликовна секција је усмерена ка развијању способности и интересовања корисника да разним ликовним средствима и техникама спонтано изражава оно што зна, жели или осећа у свету који га окружује;
3. Музичка секција је усмерена ка развијању интересовања, способности и вештина у области елементарног музичког и ритмичког изражавања, а реализује се кроз разноврсни програм слушања музике, индивидуалног или групног певања. Поред ових реализује се и учење једноставних игара и народних кола уз музику што за циљ има оплемењивање музичког доживљаја деце, младих и одраслих лица са интелектуалним тешкоћама у њиховом раду или рекреацији.

У оквиру радне окупације организују се следеће радионице:

1. **Радионица народне радиности** – у оквиру ове радионице раде:

- Ткачка (ткање на раму и на разбоју), кројачка и радионица веза. Активности у радионицама обухватају: чворовање (таписерија по шеми у којој се као средства за рад користе рамови са ексерима, канап, вуница, крпице и кожице, а чиме се добијају производи попут зидних таписерија, украсних јастучница или подних простирки). Чворовање иглом и концем – обухвата следеће средства за рад: четвороугаони и шестоугаони рам са ексерима, тања вуница, памучни конци и игле, чиме се добијају једнобојни или двобојни подметачи за столице и украсне

јастучнице.

- Ткање на разбоју (подразумева следећа средства за рад: разбој, сновалка, чунак, вунице, памучни конац и траке) и обухвата следеће садржаје рада: припрема материјала за ткање (мотање вунице на клупко, чунак, сновалка), сновање разбоја, обука у ткању разним техникама (преплетаји: платно, рипсикепер), завршна обрада тканог производа, чишћење разбоја и радног места. Производи ове радионице су: крпарице, шал, пончо, миље.
- Кројење и шивење подразумева сечење маказама по мери и по линији, уситњавање, вежбе са иглама на разним материјалима, фирцање и спајање.
- Вез – подразумева следећа средства за рад: плиш, чоја, платно, ламирани и другиконац, папир, картон и разне врсте игала, а производи су столњаци, подметачи, јастучнице, зидне слике, честитке.

2. Радионица папирне галантерије:

- Садржаји рада: мерење, обележавање, сечење, савијање (на пола, у спиралу и увиду хармонике), спајање рупица иглом и концем, зумбање картона, облагање картона папиром у боји, лепљење, укоричавање, постављање ручки;
- Средства за рад: папир у боји, картон, украсно платно, селотејп, лепак, конац, траке за ручке, калуп за папирне кесе, шило, зумба, игла за вез;
- Производи: украсне кесе за флаше и др, мапе за рачуне, украсне корпице, честитке, зидне слике техникама колажа, квилинга и веза и др.

3. Кулинарска радионица

Деца, млади и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама су презаштићени, у породици родитељи/ старатељи или немају довољно времена, или се плаше да их ангажују у кухињским пословима.

Самим тим њихова интеграција у природно окружење је отежана, околина их тешко прихвата. Постоје многе активности које се могу радити у кухињи са овом популацијом, а које могу бити изузетно стимулативне за њихов развој. У кулинарској радионици корисницима се на лак и занимљив начин омогућава савладавање свакодневних животних вештина.

На тај начин постиже се напредак у: психо – моторном развоју–контрола моторике,

координација покрета, визуелна–моторна координација, оријентација у простору, манипулација предметима, препознавање боја и облика; области самопослуживања; социјализацији; процесу учења.

4. Еколошка радионица

Активности у оквиру ове радионице односе се на одржавање и декорацију радних просторија и на баштованске радове који обухватају: припрему земљишта, сађење, пресађивање, окопавање, сакупљање плодова и семена, одржавање травњака, живе ограде итд.

5. Културно–забавне активности

Кроз обавезан вид рехабилитације садржани су и разни облици рекреације и организовања слободног времена (од спорта, културно–забавних активности и других садржаја), као и контакти са широм друштвеном заједницом (кроз заједничке излете, приредбе, такмичења, уметничке радионице...). Тиме се код корисника:

- Шире знања и искуства и подстиче мотивација;
- Превентивно делује на развој осећања усамљености и изолованости;
- Развија осећање пријатности, задовољства и личне вредности;
- Задовољавају потребе за сигурношћу, прихватањем, самопоштовањем;
- Развија способност да се прихвати и поднесе повремени неуспех;
- Отклањају елементарне тензије;
- Утиче на развој позитивних моралних и естетских вредности;
- Унапређује комуникација, као један од путева активне социјализације.

Део активности се поклапа са програмом физичких активности, које изводи професор физичког васпитања у сали за физичко, справама на отвореном, организованим шетњама, одлазком у куглану, на базен (физичке активности и корективни третман утичу на развој основних антропомоторичких способности, одржавању и корекцији телесног статуса, смањују психофизичке тензије и прилагођавају захтевима друштвеног живота кроз игру).

Садржај активности:

Пасиван одмор: одмарање после ручка уз кафу; прелиставање илустрованих и др. часописа; друштвене игре: „не љути се човече“, игре са слагалицама, домине, шах, јамб; бављење хобијем: сакупљање сличица.

Активан одмор: спортске активности: фудбал, кошарка, стони–тенис, куглање и др. (у сарадњи са проф. физ. васпитања), учење основних плесних корака уз музику (у сарадњи са проф. физ. васпитања), организовање пригодних приредби, организовање ликовних радионица–у сарадњи са хуманитарним организацијама, присуствовање уметничким или културним догађајима (бископске и позоришне представе, изложбе), организовање спортских такмичења (у сарадњи са проф. физ. васпитања), уређење и декорација радних просторија и хола у складу са актуелним празницима.

Разнода: заједничка прослава дечјих рођендана, прослава верских и државних празника, слушање музике по избору и жељи, гледање културно–забавног и спортског ТВ програма.

2.3. Развој комуникационих вештина

Комуникација је темељ и потпора усвајању језика и развоју говора, нужна је за интелектуални развој, учење и социјализацију, а говор је само једно од средстава које користимо за комуникацију. Већина наших корисника има поремећај говора и језика.

Код корисника пажња је дифузна и краткотрајна, памћење је изразито механичко, речник недовољно развијен и оскудан, социјална зрелост знатно умањена, тешко се сналазе у новим ситуацијама, па су неопходна дужа и честа понављања, показивања и упућивања.

Циљ и задаци: оспособити кориснике за разумевање говора других и за правилније, јасније и лепше усмено и писано изражавање; омогућити разумевање појмова на нивоу искуства, због успешнијег успостављања веза са друштвеном средином; остварити највиши ниво социјализације у оквиру њима доступних говорних и језичких могућности; развијати говоре сложеније стереотипне целине, које имају вредност комуникације, опажања и остваривања елементарних социјалних навика; у завршној фази развијати писани говор, који се реално своди на сасвим кратке устаљене облике

речника битног за елементарно сналажење у социјалној средини; спречити продубљивање поремећаја говора и језика, омогућавањем развоја истих у оквиру потенцијала са којим располаже сваки од корисника; доприносити корекцији говорних сметњи, чиме се логопедски рад употпуњује, с обзиром да се у оквиру активности развоја и говора, наведени јавља само као принцип рада; уводити кориснике у разумевање писаних текстова, филмова, позоришних представа, радио и ТВ програма.

У оквиру овог васпитног подручја обрађује се и утврђује елементарно читање и писање, рачунање, познавање појмова квалитета и природне и друштвене средине, све у корелацији са програмом социјалног развоја и радом на компјутеру.

Основни циљ подразумева схватање говора, памћење речи и језичке структуре и формирање унутрашњег говора и језичког мишљења. Други циљ је развој говора који служи комуникацији на социјалном плану (спроводе га васпитачи путем разних вежби и слободног говорног изражавања, у корелацији са осталим подручјима).

У том смислу треба их уводити и у разумевање писаних текстова (да прочита и схвати смисао најчешћих опомена, наредби, забрана и др. обавештења и да се понаша у складу са тим информацијама).

Визуелно и акустичко опажање: посматрање позоришних представа, краћих филмова и других РТВ емисија.

2.4. Развој вештина за препознавање и решавање проблема

Основи циљ је усвајање што већег броја појмова о квалитету односа између предмета у природи и непосредном окружењу: препознавање и именовање предмета (боја, облик, величина); процењивање постојаног објекта, утврдити да ли за корисника предмет постоји и онда када је ван његовог видног поља; постављање предмета у простору; кретање предмета (вертикално, хоризонтално, по косини, кружно кретање, кретање помоћу подлоге); пролажење предмета кроз други предмет, стављање једног предмета у други предмет, стављање једног предмета поред другог и испод другог; просторни ред; спонтана игра предметима различитих облика; препознавање геометријских облика (круг, квадрат, правоугаоник, троугао); постављање предмета – хоризонтални и вертикални низови, појам пара (пар ципела, рукавица, придруживање); постојаност предмета (мотивисати корисника да трага за предметом који сакривамо);

кореспонденција “идентичних парова”—стављање сличице на исту такву сличицу; кореспонденција „калуп – облик“ (круг, троугао, правоугаоник, квадрат); просторне и временске релације.

Задаци: развијање – израђивање општих појмова који се односе на објект, простор, узрочност; развијање елементарних појмова који се односе на количине, величине, облике, мере, положај у простору и просторне односе два или више објеката; развијање елементарног речника математичко–логичких појмова повезаних за сналажење корисника у простору и времену, за квантитативне и квалитативне односе, облике и сл.

2.5. Развој вештина и знања потребних за живот у заједници

Личне социјалне вештине обухватају: учење и развијање особина и навика неопходних за групни живот, рад и сарадњу у мањим заједницама; развијање елементарних навика културног понашања, елементарне дисциплине и одговорности; развијање свести о себи и својим могућностима, развијање способности одлучивања у једноставним животним ситуацијама; васпитање за безбедност и сигурност за разумно располагање новцем и слободним временом.

Дневне животне вештине – корисника представља развијање неопходних основних и корисних навика, умешности и ставова који ће им омогућити развијање и укључивање у друштвену заједницу. Тиме се доприноси срећнијем и смиренијем детињству и животу у заштићеној средини попут дома, породице или радне средине под надзором стручњака.

Задаци у овој области су: развијање вештина, радних навика, оспособљавање за поједине корисне послове који могу бити на нивоу извесне професионалне одговорности, старање о менталном здрављу, умешности, бризи о себи као методу социјализације.

Сви послови и задаци морају бити врло једноставни, јасни и конкретни. Систематским учењем корисници могу да овладају елементарним навикама и бризи о себи.

2.6. Развој вештина за самозаштиту

У свакој активности и увежбавању вештине посебно се наглашава сфера безбедности у смислу: учење, вежбање и формирање навика и вештина којима се развија већа самосталност у погледу старања о себи и својим свакодневним потребама; учење, вежбање и усвајање навика о личној хигијени (прање руку пре и после јела, пре и након употребе тоалета, умивање и брисање пешкиром, уређивање косе и одржавање хигијене носа), хигијени простора и околини; овладавање техникама самопослуживања – усвајање навика исхране, односно правилно седење за столом, правилна употреба есцајга, самостално конзумирање хране, правилног коришћења оштрих предмета – есцајг, самостална употреба чаше; осамостаљивање упостављању и распремању стола; основна упутства за безбедно кретање улицом.

Циљеви овог подручја рада обухватају следеће: учење, усвајање и вежбање навика и вештина самосталног старања о себи корисника у оквиру свакодневних потреба и активности; стицање, развој и одржавање хигијенских навика – одржавање хигијене тела, косе, обуће, одеће, просторија, дворишта; контрола обављања физиолошких потреба; развијање навика узимање obroka и пристојно понашање за столом; развијање навика одласка у тоалет и правилна употреба тоалета; оспособљавање за руковање електричним апаратима.

2.7. Рехабилитационе и терапијске активности

Садржај рада у овом подручју посебно је усмерен на развој опште моторике тела, говорних органа, развој аудитивне и визуелне перцепције, отклањање артикулационих поремећаја, схватање речи, формирање функционалних реченица итд. Третмани сензорне интеграције омогућавају целовит сензорни и емотивни доживљај себе, њихови учинци су трајни и тичу се развоја бољих капацитета за учење, развоја осећаја сигурности, самосталности, већег поверења у себе и околину, услед релаксације. Ове активности реализују дефектолози и сарадници. У сали за вежбање реализују се вежбе за јачање екстремитета, мускулатуре леђа, трбушњака, вежбе баланса у стојећем и седећем положају, балансна пилатес лопти, коришћење ритмичких чуњева и палица и

осталих реквизита.

Све рехабилитационе и терапеутске услуге се пружају или организују на начин дефинисан у индивидуалном плану услуга. Оне се организују и кроз групне и образовне, рекреативне и радне активности укључује и према слободном избору.

Циљеви овог подручја рада: отклањање или ублажавање специфичних тешкоћа или поремећаја у једној или више области сензомоторног и психофизичког развоја; развој моторичких вештина и спретности при кретању, манипулисању и координирању покрета; обнављање искуства о себи, о себи и односу на простор и време и у односу надруге; богаћење сензомоторних искустава; релаксација.

2.8. Организовање пригодних културно – забавних садржаја

Културно – забавне обухватају следеће активности: прославе рођендана корисника, обележавање и прослава важних датума (Нова година, Светски дан социјалне правде, Међународни дан матерњег језика, Међународни дан жена, Светски дан особа са Дауновим синдромом, Светски дан аутизма, Светски дан Рома, Светски дан против Паркинсонове болести, Међународни дан младих, Међународни дан глувих, Међународни дан старих, Светски дан особа са церебралном парализом, Светски дан бескућника, Светски дан борбе против псоријазе, Светски дан особа са инвалидитетом); посета културних, образовних и спортских установа и догађаја; одлазак у шетње, обилазак града и посете историјских знаменитости (парк Бубањ, Тврђава, Чаир...); заједничко дружење у објектима угоститељских услуга (кафеи, посластичаре, ресторани...); дружење са корисницима других социјалних установа (геронтолошки центар, дневни боравци); посета и учествовање на изложбама ручних радова. Све радионице и секције су у коорелацији једна са другом.

Корисици своја стечена знања и уметничко изражавање презентују кроз учествовање у приредбама, изложбама унутар установе и ван ње. Оваква врста комуникације како унутар саме установе тако и унутар ње позитивно утиче на квалитет живота корисника. Кроз заједничку сарадњу са друштвеном заједницом у ужем смислу корисници се интегришу и стичу здравије релације у друштву.

2.9. Организовање слободног времена у складу потребама и интересовањима корисника

Организовање слободног времена у складу са Кроз културно забавне активности корисницима дајемо прилику за активности послободном избору. У овом подручју рада се активности слушањам узике, гледања забавних ТВ емисија и филмова, друштвене игре у пару и групи, изражавање кроз покрет (плес). У дневном боравку се организују прославе према потреби – заједнички рођендани за кориснике рођене у току месеца, обележавање значајних датума корисницима се омогућава одлазак у институције локалне средине и шетње. Ове активности су усмерене ка креативном провођењу слободног времена и бављење физичким активностима које унапређују здравље и доносе задовољство.

Циљеви овог подручја рада: правилно коришћење и планирање слободног времена; побољшање квалитета друштвеног живота, задовољавање социјалних и емоционалних потреба корисника; усвајање групних норми и превезилажење егоцентризма; развијање способности одлучивања у једноставним животним ситуацијама; рад насочијализацији.

2.10. Рекреативне активности (излети, спортске активности и др.)

Рекреација обухвата следеће активности: рекреативно купање у базену; планирани одласци групе ван простора дневног боравка, са циљем стицања вештина сналажења у простору и природном социјалном окружењу; игре у природи, у складу са годишњим добима; једнодневни излети –учествовање у туристичким активностима (посете историјским местима или природним лепотама); вишедневни рекреативни боравак (уз посебан програм рекреативног рада), и друго у зависности од индивидуалних потреба корисника и постојећих ресурса у окружењу.

У оквиру овог подручја рада, планирају се излети и рекреативни боравци корисника ван места становања, у циљу социјализације и интеграције корисника. Подстичемо одвајање корисника од родитеља, њихово прилагођавање на нову средину или ситуације, групни живот и рад, старње о себи самима, побољшање здравља и позитиван утицај на њихово емоционално стање.

Поједине активности реализују се више пута у току дана, у зависности од потреба корисника, процене и индивидуалног плана услуге.

Све наведене активности обављају се свакодневно у периоду од 06:45 до 17 часова.

2.11. Постигнути резултати организационе јединице Дневни боравак за децу, младе и одрасла лица

Услуга се пружа корисницима у континуитету 11 месеци, осим јула месеца када запослени користе колективни годишњи одмор. У току године је услугу користило укупно 56 корисника.

Према полној структури већи је број корисника (31), него корисница (25), према годинама старости имамо три категорије: прва (5 – 17), друга (18 – 25) и трећа (26 – 65), највећи број корисника је у трећој старосној категорији (43 корисника), затим у другој (10 корисника) и на крају у првој категорији (свега 3 корисника).

Према општини становања корисника, највише корисника је из општине Медијана (25), затим Палилула (15), затим Црвеног Крста (9), Пантелеј (5) и најмање корисника има са територије општине Нишка Бања (2).

Према степену инвалидитета корисника највише корисника је са интелектуалним инвалидитетом (30), затим са вишеструким инвалидитетом (13), затим са первазивном врстом инвалидитета (8) и на крају са менталним тешкоћама (5).

У периоду од 15.12.2022. до 15.12.2023. године стигло је укупно 11 захтева за смештај од стана упутног органа – Центра за социјални рад „Свети Сава“ Ниш. Од тога је одбијено 3 захтева, јер корисници нису испуњавали услове, док је осталих 8 корисника испуњавало услове и од тога је 4 новопримљених, док је 4 корисника на листи чекања. Извршен је реупис 53 корисника.

Корисници из аутистичног спектра подељени су у две групе. Поделу вршимо према календарском узрасту корисника на групу за младе и групу за одрасле кориснике.

У оквиру предвиђених програмских активности, реализоване су следеће активности:

1. У оквиру прве програмске активности која се односи на пружање **подршке у изградњи и одржавању позитивних односа са децом, младим и одраслим лицима са интелектуалним тешкоћама**, на свакодневном нивоу, у

- складу са потребама и капацитетима корисника је рађено на социјализацији (одржавању позитивних односа у групи, емпатији, међусобној комуникацији, старању о одећи и обући, усвајању хигијенских навика итд).
2. У оквиру друге програмске активности – **организовање радно – окупационих, односно едукативних активности које подстичу развој нових знања и вештина**, на свакодневном нивоу, у складу са потребама и капацитетима корисника реализоване су активности у којима су корисници кроз различите радионице производили: подметаче, тканице, простирке, зидне таписерије, крпарице, јастучнице, зидне слике, тродимензионалне украсе, честитке и разне друге предмете употребне вредности.
 3. У оквиру треће активности – **развој комуникационих вештина**, у складу са потребама и капацитетима корисника, реализовано је следеће: развој говора, богаћење речника, усвајању нових појмова, вежбе које се односе на уочавање разлика и сличности, јасно изговарање речи, разумевање нових појмова – ове активности су се реализовале кроз дијалог, писањем или преписивањем са табле, писањем по диктату, меморисањем и рецитовањем песмица;
 4. У оквиру четврте активности која се односи на развој **вештина за препознавање и решавање проблема** у складу са потребама и капацитетима корисника, рађена је: дикриминација предмета према облику, разликовање боја, вежбањем састављања делова у целину, појам и употреба броја, постављање предмета у хоризонталне и вертикалне низове, кореспонденција идентичних парова, препознавање геометријских облика, кореспонденција калуп–облик; усвајање појмова пре и после, орјентација у времену и простору итд;
 5. У оквиру пете активности – **развој вештина и знања потребних за живот узаједници**, у складу са потребама и капацитетима корисника, рађено је на: подстицању иницијативе (како затражити обевштење од непознатих особа на непознатим местима), проверавање колико добро знају своје личне податке, адресирању писама и честитки, подизању свести о елементарним нормама друштвено – моралног понашања, емоционалном прилагођавању у животним ситуацијама, развијању осећања одговорности за своје поступке, развијању правилног односа према друговима, супротном полу, информисању о правима и

обавезама итд;

6. У оквиру шесте активности – **развој вештина за самозаштиту**, у складу са потребама и капацитетима корисника рађено је на: очувању вештина самопослуживања, старању о физичком и менталном здрављу, мерама заштите.
7. **Рехабилитационо – терапијске** активности подразумевају све активности којесу усмерене на ублажавање или превазилажење одређенх проблема. Тимским радом стручњака различитих профила (дефектолог, логопед, психолог, реедукатор психомоторике, проф.физичкогваспитања) утиче се на јачање потенцијала и развијање појединих способности. Рад дефектолога – ублажавање ли превазилажење одређених проблема, развијање способности које доприносе богаћењу искуства, бољем опажању и бољем сналажењу у времену, стимулација говорно – језичког (разговор, меморисање речи и схватање значења речи) и социо –емоционалног развоја кроз заједничку пажњу и заједничке активности (друштвених игара, групни рад у оквиру радне окупације). Психолог применом разних тестова и скала процењује ниво функционисања, утврђује снаге и слабости и предлаже интервенције. Кроз свој рад укључује и породицу као контекст у коме се особа развија. Реедукатор психомоторике кроз покрет побуђују и дограђују сензомоторна искуства и психомоторни развој примењујући вежбе – вежбе за доживљај телесне целовитости; вежбе за доживљај гестуалног простора; вежбе за осамостљивање покрета; вежбе за уједначавање тонуса; вежбе латерализованости на себи и другом. Професор физичког стимулише развој моторике кроз физичку активност (јутарња гимнастика, рекреативне активности на базену) у циљу одржавања и ублажавања тешкоћа при кретању и координацији покрета. Активности се организују кроз индивидуалне и групне третмане и прилагођени су способностима сваког корисника понаособ.
8. Организовање **пригодних културних – забавних** садржаја у оквиру дневног боравка, односно омогућавање корисницима да присуствују активностима у заједници реализује се кроз планирање и припрему. Корисници са васпитачима обележавају значајне датуме: рођендане, празнике (Нова година, Светски дан социјалне правде, Међународни дан матерњег језика, Међународни дан жена,

Светски дан особа са Дауновим синдромом, Светски дан аутизма, Светски дан Рома, Светски дан против Паркинсонове болести, Међународни дан младих, Међународни дан глувих, Међународни дан старих, Светски дан особа са церебралном парализом, Светски дан бескућника, Светски дан борбе против псоријазе, Светски дан особа са инвалидитетом); посећују културне и спортске догађаје; обилазе културно историјске споменике – Бубањ, Тврђава, Пеле Кула). Организују се дружења – дружења са ученицима нишких основних и средњих школа, са студентима универзитета. Своја стечена знања и умећа презентују на разним манифестацијама (приредбе, изложбе), као и учествовањем на манифестацијама такмичарског карактера углавном кроз ликовно изражавање и рецитације. Циљ је да корисници самостално или уз помоћ учествују у активностима, да се кроз заједничку сарадњу са друштвеном заједницом што боље интегришу у њу.

9. **Активности у оквиру организовања слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника** усмерене су на унапређење квалитета друштвеног живота и задовољење социјалних и емоционалних потреба корисника. То су активности које кориснику треба да донесу осећај задовољства, а неке од њих су: организовање заједничких журки за кориснике у холу установе, слушање музике, гледање пригодног ТВ програма, организоване су филмске радионице за све кориснике у холу установе, играње друштвених игара („човече не љути се“, доmine), прелиставање илустрованих часописа, уређење и декорација радних просторија и хола или необавезно одмарање и дружење после ручка уз кафу.
10. **Рекреативне активности** (излети, спортске активности) – спроведне су следеће активности – рекреативно купање у базену, игре у природи у складу са годишњим добима, а са циљем постизања вештина сналажења у простору и природном социјалном окружењу. У ту сврху коришћена је близина парка Чаир. У мају месецу (08.05.2023. – 13.05.2023.) корисници су имали петодневни рекреативни боравак у одмаралишту „Боем“ на Златибору. У октобру је организован излет до села Смиловци, општина Димитровград где су корисници посетили центар за хипорехабилитацију у Смиловцима – јахање коња уз

дружење и боравак у природи.

2.12. ДОНАЦИЈЕ

1. „Т Nation“ фирма донирала је новогодишње пакетиће 06.01.2023.;
2. Представници студентског парламента (медицинског, електронског и грађевинскоархитектонског факултета) донирали пакетиће корисницима 09.01.2023.;
3. Православна Епархија Ниш – донирала новогодишње пакетиће 26.01.2023.;
4. Ученици Бачког парламента и директорка ОШ „Др Зоран Ђинђић“ из Брзог Брода са представницима Епархије нишке донирали су новогодишње пакетиће корисницима;
5. Кошаркаш Жељко Ребрача на Купу Радивоја Кораћа поделио је нашим корисницима поклоне;
6. Фолклорни ансамбл Анип мозаик донирао је групи са поремећајем из аутистичног спектра за децу и младе, као и групи са поремећајем из аутистичног спектра за одрасле рол – завесе;
7. Банка хране Ниш донирала је нашем Центру дуготрајно млеко и чипс;
8. Актив жена Ниша и њихова председница Љубинка Станишић донирали су средства неопходна за реализацију радно – окупационих активности;
9. Анонимни донатор је преко трговинске радње „Нектарија“ донирао 60 пакетића са сланим и слатким производима
10. Донација од стране Министарства правде – намештај, школски прибор.
11. Добротворно удружење „Достиник“ је боравку поклонило књиге
12. Ресторан брзе хране, „Трон“ је омогућио корисницима из групе 3 бесплатан оброк и пиће.
13. Донација Новогодишњих пакетића:
 - Atlantic група
 - Соко Штарк,
 - Студенти факултета за спорт и физичку културу,
 - Фирма „Smile is Only 4 you“,
 - компанија Т Nation“ – Београд;

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

- COOL taxi;
- Удружење „Чепенинг“.

Руководилац услуге Дневног боравка за децу, млада и одрасла лица

Дипл. дефектолог Марина Миланов

3. ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ПРЕДАХ СМЕШТАЈ ЗА ДЕЦУ, МЛАДЕ И ОДРАСЛА ЛИЦА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНИМ ТЕШКОЋАМА

Услуга Предах смештај за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама лиценцирана је 15.12.2021. године, број лиценце **703**, на период од **5** година (од 15.12.2021. до 15.12.2026. године), након што су се у испуњеност услова и стандарда приликом посете уверили представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Сврха услуге: услуга Предах смештај састоји се у унапређењу квалитета живота корисника, у властитој социјалној средини кроз одржање и развијање социјалних, психолошких и физичких функција и вештина, како би се у што већој мери оспособили за самосталан живот.

Основни циљ је обезбедити свим корисницима квалитетну услугу, коју пружалац услуге обезбеђује својим капацитетима како у погледу простора тако и у погледу броја запослених, који ће реализовати програмске активности у складу са потребама корисника и утврђеним степеном подршке.

Посебни циљ: Подршка унапређењу самосталног живота корисника, као и подршка породици у одржавању, побољшању квалитета њиховог живота, с циљем останка корисника у породици.

Циљна група: Услуга је намењена деци, младим и одраслим лицима са интелектуалним тешкоћама II и III степена подршке, деци и младима од 5 до 26 година старости и одраслим лицима – више од 26 година. Установа обезбеђује корисницима боравак сваког дана од понедељка до недеље у периоду од 00 – 24 часова.

Како би се спречио ризик од дуготрајног смештаја, предвиђено је да се ова услуга може пружати најдуже 45 дана у току године, од чега максимално 20 дана у континуитету.

У раду са корисницима раде стручни радници (3), стручни сарадници (1) и сарадници (8).

Активности услуге: програмске активности прецизно су дефинисане у већ поменутом Правилнику о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите. У складу са њим све активности су предвиђене и програмским активностима које се реализују у ОЈ Предах смештај за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама у развоју. Услуге смештаја остварују се кроз програмске активности, којима се у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује:

1) Задовољавање основних животних потреба и осигурање безбедног и пријатног окружења. Активности помоћи и подршке усмерене ка задовољавању основних потреба и осигурања безбедног и пријатног окружења корисника, реализује здравствена служба у складу са проценом потреба корисника обухватају и подразумевају следеће: 1. обезбеђивање исхране у складу са здравственим потребама корисника; 2. помоћ при облачењу и пресвлачењу; 3. помоћ при храњењу; 4. помоћ при обављању личне хигијене (туширање и купање); 5. помоћ при кретању; 6. помоћ при бријању и шишању; 7. помоћ при обављању физиолошких потреба; 8. помоћ при одржавању хигијене кревета и простора; 9. набавку одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама; 10. обезбеђивање довољно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност; 11. чишћење заједничких просторија, соба и припадајућих санитарних просторија; 12. помоћ приликом одржавања простора у којем бораве и старања о личним стварима; 13. давање прописане терапије; 14. санирање и нега мањих повреда; 15. контрола виталних функција; 16. по потреби пратња корисника приликом одласка код лекара или до других потребних служби ван установе.

2) Развој и очување потенцијала корисника/це – активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, као и припреми за одржив независан живот, реализује стручна служба, у складу са сврхом смештаја, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника обухватају појединачне и групне приступе ради: 1. подршке у одржавању контакта са биолошком породицом

и другим лицима значајним за корисника; 2. подршке у изградњи и одржавању позитивних односа са службеним лицима и другим корисницима; 3. развој социјалних вештина; 4. развоја вештина за препознавање и решавање проблема; 5. развоја комуникационих вештина; 6. развоја вештина за самозаштиту; 7. развоја вештина и знања потребних за живот и рад изван институција; 8. помоћи у учвршћивању стечених знања и вештина; 9. организовање радно – окупационих активности; 10. организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника; 11. организовање културно – забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника у установи и изван ње.

3) Правна подршка – активности правне подршке и усмеравања, такође реализује стручна служба, у складу са проценом потреба и обухватају: 1. утврђивање идентитета корисника; 2. иницирање утврђивања и решавања грађанско – правног статуса корисника; 3. обезбеђивање доступности правне помоћи и подршке у складу са потребама корисника; 4. обезбеђивање комуникације корисника страних држављана са дипломатско конзуларним представништвима; 5. друге послове правне подршке и усмеравања у складу са посебним прописом.

4) Пружање подршке при школовању и запошљавању – активности се односе на пружање: помоћи у тражењу прилика за запошљавање унутар заједнице; подстицање на испољавање потенцијала у домену социјалног предузетништва.

3.1. ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ ПРЕДАХ СМЕШТАЈ

Услуга је пружана у континуитету током 2023 године. Није било прекида у пружању услуге. У истом периоду услугу је користило 30 корисника.

Према полној структури корисника, више је мушких (18) него женских (12), према годинама старости имамо три категорије: прва (5 – 18), друга (18 – 26) и трећа (26 – 65), највећи број корисника је у трећој старосној категорији (22), затим у првој (5) и најмање корисника је у другој старосној категорији (3) корисника.

Према општини становања корисника, највише корисника је из општина Медијана (10) и Палилула (10), затим Пантелеја (6), док је број корисника са територије Црвеног Крста (1) и Нишка бања (1) исти.

Према степену инвалидитета корисника највише корисника има вишестурку врсту инвалидитетета (28), док је 2 корисника са первазивном врстом инвалидитета.

Током 2023. године, пристигла су 171 захтева за смештај од стране упутног органа – Центра за социјални рад „Свети Сава“ Ниш. Од тога је одбијен само 1 захтев, јер корисник није испуњавао услове.

Реализовано је 143 редовних као и 1 ургентни пријем. Није реализовано 3 пријема, због болести корисника и/или спречености родитеља/старатеља. Реализовано је 131 редовних отпуста. Будући да капацитети услуге ни у једном тренутку нису били попуњени, није било потребе за формирањем листе чекања.

Програмске активности, којима се у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује задовољавање основних животних потреба и осигурање безбедног и пријатног окружења, реализује *здравствена служба* и обухватају:

- 1. Обезбеђивање исхране у складу са здравственим потребама корисника** – корисницима се обезбеђује исхрана: три obroка и две ужине. Пружалац услуге је закључио Уговор о пословно – техничкој сарадњи са предшколском установом ПУ „Пчелица“.
- 2. Помоћ при облачењу и пресвлачењу** – сви корисници имају обавезу да одржавају личну хигијену и да се пресвлаче у складу са тим. Неговатељи помажу корисницима којима је потребна помоћ при пресвлачењу ујутро, увече, пре и после туширања и у току дана, када се гардероба упрља.
- 3. Помоћ при храњењу** – услугу храњења пружају неговатељи, на основу индивидуалног плана оним корисницима којима је потребна помоћ. Унета храна се мора пријавити дежурном раднику у циљу одржања безбедности.
- 4. Помоћ при обављању личне хигијене (туширање и купање)** – сви корисници имају доступне услове за одржавање личне хигијене и у обавези су да редовно одржавају личну хигијену (најмање два пута недељно). Корисницима који не могу самостално да одржавају хигијену, неговатељ је у обавези да помогне при

умивању, одржавању хигијене усне дупље, при прању косе и неге ноктију на рукама и ногама. Помоћ при туширању се пружа особама којима је утврђен ризик од пада или повреда.

5. Помоћ при кретању – услугу пружају неговатељи у циљу безбедности корисницима који се отежано крећу и обезбеђује им се адекватно помагало – штап, ходалица.

6. Помоћ при бријању и шишању – пружала се по потреби.

7. Помоћ при обављању физиолошких потреба – услугу пружају неговатељи. Корисници којима је потребна помоћ у обављању физиолошких потреба, неговатељи их одводе/одвозе до тоалета.

8. Помоћ при одржавању хигијене кревета и простора – услугу пружају неговатељи по упутствима: за поступање са чистим рубљем, за поступање са прљавим рубљем и о употреби заштитне опреме.

9. Набавку одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама – није било потребе, јер су корисници на смештају имали адекватну одећу и обућу у периоду коришћења услуге.

10. Обезбеђивање довољно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност – установа обезбеђује простор у складу са структуралним стандардима.

11. Чишћење заједничких просторија, соба и припадајућих санитарних просторија – услугу пружају сарадници. Чишћење просторија у којим бораве корисници и санитарних просторија се обавља свакодневно. Подови су од материјала који су неклизајући и погодни за употребу средстава за дезинфекцију.

12. Прање постељног и личног рубља корисника: промена постељина (једном недељно), прање гардеробе (два пута недељно).

13. **Помоћи приликом одржавања простора у којем бораве и старања о личним стварима** – за све кориснике је обезбеђена помоћ или подршка у одржавању простора и личним стварима на свакодневном нивоу.
14. **Давање прописане терапије** – услугу пружа лекар или медицинска сестра по процедури организовања и спровођења давања оралне и локалне терапије.
15. **Санирање и нега мањих повреда** – услугу пружа лекар или медицинска сестра по процедури о посебним мерама осигурања безбедности корисника.
16. **Контрола виталних функција**– (крвни притисак, телесна температура, ниво шећера у крви, уношење и изbacивање течности и сл.). Услугу пружа лекар и медицинска сестра по процедурама: обављања првог здравственог прегледа, обављања контролног прегледа, позивања хитне помоћи, хоспитализације, примопредаје смене.
17. **По потреби пратња корисника приликом одласка код лекара или до других потребних служби ван установе** – према утврђеном протоколу о сарадњи са другим службама, Предах смештај није у обавези да обезбеђује превоз корисника до лекара и у циљу вршења специјалистичких прегледа, већ обавештава водитеља случаја који реализује превоз, а пратњу обезбеђује Предах смештај – медицински техничари/сестре, неговатељи и лекар.

Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, као и припреми за одржив независан живот, реализује *стручна служба*, у складу са сврхом смештаја, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника обухватају појединачне и групне приступе ради:

1. **Подршке у одржавању контакта са биолошком породицом и другим лицима значајним за корисника:** телефонски разговори и посете. У овом периоду реализовани су телефонски разговори свих корисника са њима значајним лицима на свакодневном нивоу;

- 2. Подршке у изградњи и одржавању позитивних односа са службеним лицима и другим корисницима:** сарадња са особљем Предах смештаја – узајамно поштовање, извршавање налога, развијање односа поверења искрености, поштовање договора; одржавање добрих међуљудских односа и социјално одговорног понашања са осталим корисницима;
- 3. Развој социјалних вештина:** социјалне вештине нам помажу да будемо сналажљиви, спретни, способни, смели и воде нас кроз готово све ситуације у животу. Сматра се да дефицит у знању и резонувању код лица са интелектуалним тешкоћама у развоју, утиче на социјални развој кроз кашњење развоја позитивних социјалних вештина, које заузврат воде ка повлачењу и сиромашнијим односима са другима. Зато је потребно пружити подршку како би се те вештине побољшале. Подршка развоју социјалних вештина треба пружити у: у контакту са другима, кроз вештине самоконтроле понашања, кроз самопотврђивање, кроз сарадњу са другима, познавање социјалних правила и социјално прихватљиво понашање на јавном месту, организацију слободног времена и тражење подршке.;
- 4. Развој вештина за препознавање и решавање проблема:** иницирање адекватног понашања (како се поздрављамо, разговарамо са другим корисницима, на који начин се дружимо са њима, помажемо им, решавање ситуација у којима се нађемо, разговор о њима); зашто долази до конфликта, како га избећи и како се понашати у конфликтним ситуацијама (без свађе, остати смирен, бити спреман на извињење); решавање конфликта (разговор о конфликту, како се осећају у конфликту, примена технике медијације, контрола импулсивности применом технике релаксације, подржавање позитивних и мирољубивих решења од стране самих корисника);
- 5. Развој комуникационих вештина** – комуникација у складу са социјалном ситуацијом: јасно исказивање својих потреба, уважавање саговорника; развијање културе комуникације, слушање саговорника док говори; тражење и нуђење помоћи; упознавање са другима; иницирање конверзације; говор у складу са темом конверзације. Прагматски одговарајућа комуникација: познавање нијанси у комуникацији – вербалне и невербалне; одржавање конверзације; дистанца у

комуникацији; изражавање осећања; изражавање жалби – притужби; препознавање осећања других;

6. Развој вештина за самозаштиту: развој компетенција самозаштите у смислу: самоконтроле, избергавању ризичних ситуација-проблематичног окружења и друштва, поштовању смерница и правила, размишљања пре деловања, савлађивања јаких емоција, јасног разумевања сопственог понашања и његовог утицаја на друге; стварање веза са другима и стицање социјалних вештина за стабилно функционисање (усмеравање на позитивне интеракције са окружењем, поштовање сопствене личности али и других, усмеравање ка позитивним активностима– спорт, музика итд.,изградња здравих емотивних односа са особама које му одговарају за дружење); коришћење електричних уређаја, опасност и заштита од електричног удара; пожар: шта изазива пожар, понашање приликом пожара; кретање у заједници:саобраћајни прописи и безбедност; вођење бриге о здрављу; коришћење новца:одговорно трошење новца, чување новца;

7. Развој вештина и знања потребних за живот и рад изван институција: охрабривање потенцијала и оснаживање личности и разбијање предрасуда(ко сам ја и како се осећам, ја као посебна личност, јачање самопоштовања, сазнања, раси, култури, учење различитости и толеранцији, моје потребе, права и жеље, изражавање свог става); јачање социјализације и интеграције кроз: учествовање у спортским активностима (правила различитих спортских игара, спортско понашање, прихватање пораза); учествовање у прославама (одлазак на прославу, понашање на прославама, разговор са другима, дружење, играње уз музику, пристојно понашање); организовање посета културно–уметничким догађајима (посете музију, галерији, позоришту, биоскопу, концерту и др.);

8. Помоћ у учвршћивању стечених знања и вештина: усавршавање већ развијених знања, вештина, радних навика, ставова и вредности које оспособљавају корисника да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе; програмске активности допуштају извесну диференцијацију корисника, јер се везују за њихова интересовања, предзнања, склоности,

специфичне потребе и у већини случајева треба да подразумевају самостални избор између понуђених тема и активности;

9. **Организовање радно – окупационих активности:** креативне радионице (цртање и бојење разним техникама, декупаж, колаж, оригами, пластично обликовање); радионице народне радиности (вез, хеклање, плетење, ткање); еколошке радионице (одржавање дворишта, брига о цвећу, уређивање и аранжирање просторија у Прихватилишту);

10. **Организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника:** одмарање и дружење после ручка уз кафу; прелиставање илустрованих и др. часописа; друштвене игре у пару и групи; бављење хобијем; уређење и декорација радних просторија и хола; гледање културно – забавног и спортског ТВ програма; слушања одабране музике; изражавање кроз покрет (плес);

11. **Организовање културно – забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника у установи и изван ње:** прославе рођендана корисника, обележавање и прослава значајних датума (Нова година, Светски дан социјалне правде, Међународни дан матерњег језика, Међународни дан жена, Светски дан особа са Дауновим синдромом, Светски дан аутизма, Светски дан Рома, Светски дан против Паркинсонове болести, Међународни дан младих, Међународни дан глувих, Међународни дан старих, Светски дан особа са церебралном парализом, Светски дан бескућника, Светски дан борбе против псоријазе, Светски дан особа са инвалидитетом); присуствовање уметничким или културним догађајима (бископске и позоришне представе, изложбе); организовање ликовних радионица – у сарадњи са хуманитарним организацијама; одлазак у шетње, обилазак града и посете историјских знаменитости (парк Бубањ, Тврђава, Чаир); заједничко дружење у објектима угоститељских услуга (кафићи, посластичаре, ресторани); дружење са корисницима других социјалних установа; посета и учествовање на изложбама ручних радова; организовање хуманитарних, аукцијских и продајних изложби.

Корисници услуге нису имали потребу за активностима правне подршке и подршке при школовању и запошљавању и из тог разлога нису реализиоване у току 2023. године.

3.2. ДОНАЦИЈЕ ОЈ ПРЕДАХ СМЕШТАЈ ЗА ДЕЦУ, МЛАДЕ И ОДРАСЛЕ СА ИНТЕЛЕКТУАЛНИМ ТЕШКОЋАМА У 2023 ГОДИНИ

У току 2023. године за ову организациону јединицу обезбеђене су следеће донације:

- Банке хране и невладина организација „Протекта” из Ниша обезбедили су храну за кориснике ОЈ „Предах смештај”.
- Ресорно Министарство Правде обезбедило је донацију у виду гардеробе и играчака за кориснике ОЈ „Предах смештај”.
- Донација у виду новогодишњих пакетића за кориснике ОЈ „Предах смештај” од стране компаније Соко – Штарк.
- Донација од Фабрике чарапа из Лесковца „Falke Serbia”.

3.3. СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ОРГАНИЗАЦИОНОЈ ЈЕДИНИЦИ ПРЕДАХ СМЕШТАЈ ЗА ДЕЦУ, МЛАДЕ И ОДРАСЛА ЛИЦА СА ИНТЕЛЕКТУАЛНИМ ТЕШКОЋАМА У 2023 ГОДИНИ

- Стручни радници присуствовали су трибини у организацији стручних радника из организационе јединице Дневни боравак у оквиру нашег Центра под називом: „Како препознати викаријску трауму: знаци и превенција”.
- Стручни радници организовали су трибину под називом: „Иако смо различити ми смо присутни и видљиви”.
- Стручни радници присуствовали су Октобарским сусретима у организацији Центра за социјални рад из Ниша под називом: „Надлежност, одговорност, границе система”.

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

Руководилац услуге Предах смештај за децу, младе и одрасла лица

Дипл. психолог Споменка Радојевић

4. ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ОДРАСЛА И СТАРА ЛИЦА

Услуга Прихватилиште за одрасла и стара лица, лиценцирана је 15.03.2022.године, број лиценце **721**, на период од **5** година, након што су се у испуњеност услова и стандарда приликом посете уверили представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Сврха смештаја у прихватилиште је задовољавање основних животних потреба појединца или породице који се налазе у стању социјалне потребе, а који су процењени са III и IV степеном подршке.

Општи циљ услуге у прихватилишту односи се на: обезбеђивање услова за продуктиван живот корисника/це; очување и унапређење здравља корисника/це; омогућавање наставка ранијих активности корисника/це; развијање и/или очувања потенцијала корисника/це; очувања веза корисника/це са породицом и другим њима значајним лицима.

Посебни циљеви: услуга је усмерена ка процени потреба за другим услугама и започињању процеса помоћи кориснику за успостављање стабилног породичног или независног живота, превазилажење кризне ситуације и одрживих решења у будућности.

Услуга је усмерена на успостављање осећања сигурности као основе за даљи напредак и оснаживање корисника, ради подизања њихове способности за безбедан живот и укључивање у заједницу.

Циљна група: услуга Прихватилиште за одрасла и стара лица подразумева привремени смештај (до 6 месеци) одраслих (од навршених 26 до навршених 65 година) и старијих лица (више од 65 година старости) затечених у скитњи, просјачењу, бескућницима, егзистенцијално угроженим лицима, лицима са подручја других општина/градова без средстава за основне животне потребе до враћања у место пребивалишта/боравишта и особама којима је из других разлога неопходан смештај.

Капацитет услуге је 15 корисника. Смештајем у прихватилиште кориснику/ци се обезбеђује краткотрајан смештај и осигурава безбедност, изналажење одрживих решења за кризне ситуације, задовољавање њених/његових основних потреба и приступ другим услугама. Смештај корисника у прихватилиште обезбеђује се кроз: стандардни и ургентни пријем корисника.

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

Програмске активности се реализују у складу са спецификацијом услуге прописане Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите, а у складу са корисничком групом којој је услуга намењена.

Активности услуге прихватилишта реализују се у складу са сврхом услуге, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника.

Програмске активности прецизно су дефинисане у већ поменутом Правилнику о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите.

У складу са њим све активности су предвиђене и програмским активностима које се реализују у организационој јединици Прихватилиште за одрасла и стара лица при Центру за пружање услуга социјалне заштите „Мара“ Ниш. Услуге смештаја остварују се кроз програмске активности, којима се у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује:

1) **Задовољавање основних животних потреба и осигурање безбедног и пријатног окружења.** Активности помоћи и подршке усмерене ка задовољавању основних потреба и осигурања безбедног и пријатног окружења корисника, реализује *здравствена служба* у складу са проценом потреба корисника обухватају и подразумева следеће: обезбеђивање исхране у складу са здравственим потребама корисника; помоћ при облачењу и пресвлачењу; помоћ при храњењу; помоћ при обављању личне хигијене (туширање и купање); помоћ при кретању; помоћ при бријању и шишању; помоћ при обављању физиолошких потреба; помоћ при одржавању хигијене кревета и простора: набавку одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама; обезбеђивање довољно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност; чишћење заједничких просторија, соба и припадајућих санитарних просторија; помоћ приликом одржавања простора у којем бораве и старања о личним стварима; давање прописане терапије; санирање и негамањи хповреда; контрола виталних функција; по потреби пратња корисника приликом одласка код лекара или до других потребних служби ван установе;

2) **Развој и очување потенцијала корисника/це – активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника,** као и припреми за одржив независан живот, реализује *стручна служба*, у складу са сврхом смештаја, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника обухватају појединачне и групне приступе ради: подршке у одржавању контакта са биолошком породицом и другим лицима значајним за корисника;

подршке у изградњи и одржавању позитивних односа са службеним лицима и другим корисницима; развој социјалних вештина; развоја вештина за препознавање и решавање проблема; развоја комуникационих вештина; развоја вештина за самозаштиту; развоја вештина и знања потребних за живот и рад изван институција; помоћи у учвршћивању стечених знања и вештина; организовање радно – окупационих активности; организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника; организовање културно – забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника у установи и изван ње;

3) **Правна подршка** – активности правне подршке и усмеравања, такође реализује *стручна служба*, у складу са проценом потреба и обухватају: утврђивање идентитета корисника; иницирање утврђивања и решавања грађанско – правног статуса корисника; обезбеђивање доступности правне помоћи и подршке у складу са потребама корисника; обезбеђивање комуникације корисника страних држављана са дипломатско конзуларним представништвима; друге послове правне подршке и усмеравања у складу са посебним прописом;

4) **Подршка при школовању и запошљавању** – активности усмерене на подршку **при школовању и запошљавању** такође реализује *стручна служба*, у складу са капацитетима и проценом корисника, обухватају: помоћ у започињању и наставку школовања; помоћ у тражењу прилика за запошљавање унутар заједнице; подстицање и подршка у почетним данима новог запослења.

4.1. ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ ОЈ ПРИХВАТИЛИШТЕ

У периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. услугу смештаја у Прихватилишту за одрасла и стара лица користио је 41 корисник, од чега њих 7 користило услугу више пута у току године. Услуга је вршена континуирано током 12 месеци, а капацитет установе подразумева 15 корисника. Сви корисници упућени су од стране Центра за социјални рад „Свети Сава“ Ниш.

Према полној структури више је мушких корисника (29) од женских (12).

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

У односу на старосну доб услугу је користио 1 корисник из категорије 18 – 25 година, 31 корисник из категорије 26 – 64 године, 4 корисника из категорије 65 – 79 година и 5 корисника из категорије 80 и више година.

Према општини становања највећи број корисника је са општине Медијана (13), са општине Палилула је 8, са Црвеног Крста 2, са Пантелеја 4, из Нишке бање 3. Осталих 11 корисника нису са територије града Ниша, стога су сврстани у категорију „остало“.

Према врсти инвалидитета највећи број корисника има менталне потешкоће (13), њих 4 има интелектуалне потешкоће, 2 имају телесни инвалидитет, 1 корисник има сензорни инвалидитет, а код 21 корисника нису дијагностиковане сметње у развоју. Нема корисника са первазивним развојним поремећајем и вишеструким сметњама.

Структура корисника према дужини коришћења услуге у току године подразумева 19 корисника који су користили услугу у трајању до месец дана, 9 у периоду од 1 до 3 месеца, 6 у периоду од 3 до 6 месеци и 7 корисника у периоду од 6 и више месеци.

Према разлозима прекида услуге смештаја највећи је број корисника који самоиницијативно (на захтев корисника или старатеља) напушта Прихватилиште (13). У категорију планираног прекида коришћења услуге убрајамо 11 корисника, док у категорију смрт корисника сврставамо 1 корисника и осталих 6 корисника који спадају у категорију „нешто друго“.

Према облику заштите након престанка смештаја у установи 12 корисника се вратило у примарну породицу, 2 у сродничку породицу, 2 корисника су смештена у дом за смештај у систему СЗ, 8 је наставило са самосталним животом. Ниједан корисник није у породичном смештају, а њих 4 је сврстано у категорију „нешто друго“.

У непосредном раду са корисницима запослени су: стручни радници (2), стручни сарадници (1) и сарадници (12).

Програмске активности, којима се у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује задовољавање основних животних потреба и осигурање безбедног и пријатног окружења, реализује *здравствена служба* и обухватају:

1) **Обезбеђивање исхране у складу са здравственим потребама корисника**– Корисницима се обезбеђује исхрана: три obroка и две ужине. Пружалац услуге је закључио Уговор о пословно – техничкој сарадњи са предшколском установом ПУ „Пчелица“;

2) **Помоћ при облачењу и пресвлачењу** – сви корисници имају обавезу да одржавају личну хигијену и да се пресвлаче у складу са тим. Неговатељи помажу корисницима

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

којима је потребна помоћ при пресвлачењу ујутро, увече, пре и после туширања и у току дана, када се гардероба упрља;

3) **Помоћ при храњењу**– услугу храњења пружају неговатељи, на основу индивидуалног плана оним корисницима којима је потребна помоћ.Забрањено је храњење корисника од стране сродника и других лица, а унета храна се мора пријавити дежурном раднику у циљу одржања безбедности;

4) **Помоћ приобављању личне хигијене (туширање и купање)** – сви корисници имају доступне услове за одржавање личне хигијене и у обавези су да редовно одржавају личну хигијену (најмање два пута недељно). Корисницима који не могу самостално да одржавају хигијену, неговатељ је у обавези да помогне при умивању, одржавању хигијене усне дупље, припрању косе и неге ноктију на рукама и ногама. Помоћ при туширању се пружа особама којима је утврђен ризик од пада или повреда.

5) **Помоћ при кретању** – услугу пружају неговатељи у циљу безбедности корисницима који се отежано крећу и обезбеђује им се адекватно по магало – штап, ходалица;

6) **Помоћ при бријању и шишању** – свим корисницима је омогућено шишање једном месечно – самостално посећују фризера у салону, или користе услуге ученика на пракси из Школе моде и лепоте из Ниша (установа има Протокол о сарадњи). Уколико постоји здравствени ризик, кориснику се предлаже шишање на кратку фризуру (појава вашљивости, дуготрајно сушење косе после прања и сл.);

7) **Помоћ при обављању физиолошких потреба**– услугу пружају неговатељи. Корисници којима је потребна помоћ у обављању физиолошких потреба, неговатељи их одводе/одвозе до тоалета.

8) **Помоћ при одржавању хигијене кревета и простора** – услугу пружају неговатељи по упутствима: за поступање са чистим рубљем, за поступање са прљавим рубљем и о употреби заштитне опреме;

9) **Набавку одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама** – корисници који имају сроднике, у обавези су да обезбеде прикладну гардеробу, а уколико их немају обавештава се водитељ случаја који обезбеђује гардеробу, евентуално и Прихватилиште уколико поседује у складишту адекватну гардеробу. Пре отварања услуге, корисницима је обезбеђена донација у виду гардеробе за сва годишња доба;

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

10) **Обезбеђивање довољно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност** – установа обезбеђује простор у складу са структуралним стандардима;

11) **Чишћење заједничких просторија, соба и припадајућих санитарних просторија** – услугу пружају сарадници. Чишћење просторија у којима бораве корисници и санитарних просторија се обавља свакодневно. Подови су од материјала који су неклизајући и погодни за употребу средстава за дезинфекцију;

12) **Прање постељног и личног рубља корисника:** промена постељина (једном недељно), прање гардеробе (два пута недељно);

13) **Помоћ приликом одржавања простора у којем бораве и старања о личним стварима** – за све кориснике је обезбеђена помоћ или подршка у одржавању простора и личним стварима на свакодневном нивоу;

14) **Давање прописане терапије** – услугу пружа лекар или медицинска сестра по процедури организовања и спровођења давања оралне и локалне терапије;

15) **Санирање и нега мањих повреда** – услугу пружа лекар или медицинска сестра по процедури о посебним мерама осигурања безбедности корисника;

16) **Контрола виталних функција**– (крвни притисак, телесна температура, ниво шећера у крви, уношење и изbacивање течности и сл.).Услугу пружа лекар или медицинска сестра по процедурама: обављања првог здравственог прегледа, обављања контролног прегледа, позивања хитне помоћи, хоспитализације, примопредаје смене;

17) **По потреби пратња корисника приликом одласка код лекара или до других потребних служби ван установе** – према утврђеном протоколу о сарадњи са другим службама, Прихватилиште није у обавези да обезбеђује превоз корисника до лекара и у циљу вршења специјалистичких прегледа, већ обавештава водитеља случаја који реализује превоз, а евентуалну пратњу обезбеђује Прихватилиште – медицински техничари/сестре, неговатељи и лекар.

Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, као и припреми за одржив независан живот, реализује *стручна служба*, у складу са сврхом смештаја, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника обухватају појединачне и групне приступе ради:

1) **Подршке у одржавању контакта са биолошком породицом и другим лицима значајним за корисника:** телефонски разговори и посете. У овом периоду реализовани су телефонски разговори свих корисника са њима значајним

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

лицима на свакодневном новоу. Реализовано је укупно 30 посета корисницима од стране пријатеља, рођака и осталих лица који су од значаја за корисника;

2) **Подршке у изградњи и идржавању позитивних односа са службеним лицима и другим корисницима:** сарадња са особљем Прихватилишта – узајамно поштовање, извршавање налога, развијање односа поверења и скрености, поштовање договора; сарадња са лекаром – искреност, давање истинитих података; сарадња са полицијом – пружање свих информација, давање докумената по потреби, поштовање полицајаца; одржавање добрих међуљудских односа и социјално одговорног понашања са осталим корисницима;

3) **Развоја социјалних вештина:** успостављање, неговање и развијање односа са другима (пријатељство, сараднички однос, однос међугенерацијама и однос у самом Прихватилишту); разумевање других људи, њихових намера и поступака, различитих међуљудских и социјалних односа и образаца социјалног понашања; развијање толеранције према разликама у мишљењима, ставовима, особинама, навикама, изгледу, укусима, потребама; развој специфичних вештина за усвајање самоконтроле, смањење агресивности, уочавање сопствене агресивности и утицај ка њеној промени;

4) **Развоја вештина за препознавање и решавање проблема:** иницирање адекватног понашања (како се поздрављамо, разговарамо са другим корисницима, на који начин се дружимо са њима, помажемо им, решавање ситуација у којима се нађемо, разговор о њима); зашто долази до конфликта, како га избећи и како се понашати у конфликтним ситуацијама (без свађе, остати смирен, бити спреман на извињење); решавање конфликта (разговор о конфликту, како се осећају у конфликту, примена технике медијације, контрола импулсивности применом технике релаксације, подржавање позитивних и мирољубивих решења од стране самих корисника);

5) **Развоја комуникационих вештина** – комуникација у складу са социјалном ситуацијом: јасно исказивање својих потреба, уважавање саговорника; развијање културе комуникације, слушање саговорника док говори; тражење и нуђење помоћи; упознавање са другима; иницирање конверзације; говор у складу са темом конверзације. Прагматски одговарајућа комуникација: познавање нијанси у комуникацији – вербалне и невербалне; одржавање конверзације; дистанца у комуникацији; изражавање осећања; изражавање жалби – притужби; препознавање осећања других;

6) Развоја вештина за самозаштиту: развој компетенција самозаштите у смислу: самоконтроле, избегавању ризичних ситуација – проблематичног окружења и друштва, поштовању смерница и правила, размишљања пре деловања, савлађивања јаких емоција, јасног разумевања сопственог понашања и његовог утицаја на друге; стварање веза са другима и стицање социјалних вештина за стабилно функционисање (усмеравање на позитивне интеракције са окружењем, поштовање сопствене личности али и других, усмеравање ка позитивним активностима –спорт, музика и др., изградња здравих емотивних односа са особама које му одговарају за дружење); коришћење електричних уређаја, опасност и заштита од електричног удара; пожар : шта изазива пожар, понашање приликом пожара; кретање у заједници: саобраћајни прописи и безбедност; вођење бриге о здрављу; коришћење новца: одговорно трошење новца, чување новца;

7) Развојавештинаизнањапотребнихзаживотирадизванинституција: охрабривање потенцијала и оснаживање личности и разбијање предрасуда (ко сам ја и како се осећам, јака и посебна личност, јачање самопоштовања, сазнања, о раси, окултури, учењу различитости и толеранцији, моје потребе, права и жеље, изражавање свог става); јачање социјализације и интеграције кроз: учествовање у спортским активностима (правила различитих спортских игара, спортско понашање, прихватање пораза); учествовање у прославама (одлазак на прославу, понашање на прославама, разговор са другима, дружење, играње уз музику, пристојно понашање); организовање посета културно –уметничким догађајима (посете музију, галерији, позоришту, биоскопу, концерту идр.);

8) Помоћи у учвршћивању стечених знања и вештина: усавршавање већ развијених знања, вештина, радних навика, ставова и вредности које оспособљавају корисника да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе; програмске активности допуштају извесну диференцијацију корисника, јер се везују за њихова интересовања, предзнања, склоности, специфичне потребе и у већини случајева треба да подразумевају самостални избор између понуђених тема и активности;

9) Организовање радно – окупационих активности: креативне радионице (цртање и бојење разним техникама, декупаж, колаж, оригами, пластично обликовање); радионице народне радности (вез, хеклање, плетење, ткање); еколошке радионице (одржавање дворишта, брига о цвећу, уређивање и аранжирање просторија у Прихватилишту);

10) Организовање слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника: одмарање и дружење после ручка уз кафу; прелиставање илустрованих и других часописа; друштвене игре у пару и групи; бављење хобијем; уређење и декорација радних просторија и хола; гледање културно– забавног и спортског ТВ програма; слушања одабране музике; изражавање кроз покрет (плес);

11) Организовање културно–забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника у установи и изван ње: прославе рођендана корисника, обележавање и прослава значајних датума (Нова година, Светски дан социјалне правде, Међународни дан матерњег језика, Међународни дан жена, Светски дан особа са Дауновим синдромом, Светски дан аутизма, Светски дан Рома, Светски дан против Паркинсонове болести, Међународни дан младих, Међународни дан глувих, Међународни дан старих, Светски дан особа са церебралном парализом, Светски дан бескућника, Светски дан борбе против псоријазе, Светски дан особа са инвалидитетом).

4.2. Стручно усавршавање стручних радника и сарадника током 2023. године

У оквиру стручног усавршавања стручни радници и сарадници су присуствовали следећим едукацијама и међународним конференцијама:

- „Могућност унапређења стручног рада у систему социјалне заштите“ – ЦСР Пирот
- „Међусобно јаки за сваки изазов“ – Витезови осмеха и Аргумент, Ниш
- „Образовање и професионална рехабилитација слепих особа“
- „Обука за персоналну асистенцију“ – Друштво за церебралну парализу, Ивањица
- Међународна конференција „Октобарски сусрети у социјалној заштити“ – ЦСР Ниш
- „Како препознати викаријску трауму: знаци и превенција“ – Центар за пружање услуга социјалне заштите“ Мара“, Ниш
- „Подршка унапређења положаја Ромкиња“ – Удружење Ромкиња Освиг

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

- „Иако смо различити ми смо присутни и видљиви“ – Центар за пружање услуга социјалне заштите“Мара“, Ниш.

4.3. ДОНАЦИЈЕ ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ОДРАСЛА И СТАРА ЛИЦА

У току 2023.године, руководиоцац услуге и запослени, успели су да корисницима обезбеде донације од следећих удружења и фирми:

- Фолклорни ансамбл Мозаик
- Нишки културни центар
- Планета спорт
- Верско добровољно старатељство Епархије Нишке „Добри Самарјанин“
- Чепенинг
- Удружење угоститељских објеката
- Фирма Lugusos Београд
- Пекара Бранковић
- Пекара Ивко
- Посластичара Липа
- Фаст фуд Цезар
- Министарство правде – Дирекција за управљање одузетом имовином

Руководилац услуге Прихватилица за одрасла и стара лица

Дипл. психолог Горица Цветковић

5. ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ЛИЧНИ ПРАТИЛАЦ ДЕТЕТА

Услуга Лични пратилац детета, лиценцирана је 05.04.2023. године, број лиценце **850**, на период од **5** година у складу са чланом 180. Закона о социјалној заштити од стране ресорног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Сврха ангажовања личног пратиоца је пружање одговарајуће индивидуалне практичне подршке детету ради укључивања у редовно школовање и активности у заједници и ради успостављања што већег нивоа самосталности.

Општи циљ: услугом Лични пратилац детета корисници стичу позитивно и конструктивно искуство боравка изван породице, укључени у васпитно – образовни програм, од предшколског периода па све до завршетка средње школе. Директни корисници услуге су деца са интелектуалним тешкоћама у развоју, а индиректни корисници услуге се породице деце са интелектуалним тешкоћама у развоју, наставно особље и ученици у школи или предшколској установи.

Корисничка група: услуга Лични пратилац детета пружа се деци са инвалидитетом, односно интелектуалним тешкоћама у развоју, којима је потребна подршка за задовољење основних потреба у области кретања, одржавања личне хигијене, храњења, облачења и комуникације са другима, под условом да су укључена у образовно – васпитну установу, односно школу, до краја редовног школовања укључујући завршетак средње школе.

Циљна група: услуга је намењена деци са интелектуалним тешкоћама у развоју, а којима је утврђен I, II и III степен подршке и која су укључена у васпитно – образовни процес, до краја редовног школовања, укључујући завршетак средње школе.

Центар за пружање услуга социјалне заштите „Мара“ Ниш пружањем услуге Лични пратилац детета омогућава корисницима да у социјалној средини, уз потребни надзор, задовољавајући развојне потребе, стичу и развијају животне вештине, личну и друштвену одговорност ради развоја самосталности, социјалних, сазнајних и других важних функција. Свим корисницима обезбеђена је квалитетна услуга, што пружалац услуге обезбеђује својим капацитетима у погледу броја запослених стручних радника и броја ангажованих личних пратилаца у складу са бројем корисника услуге.

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

Услуга Лични пратилац детета реализује се на основу дефинисаног индивидуаног плана услуге у ограниченим временским периодима, а на основу донетог решења о коришћењу услуге надлежног центра за социјални рад.

Програмске активности се реализују у складу са специфичностима услуге Лични пратилац детета, у складу са корисничком групом за коју је услуга намењена.

Активности услуге Лични пратилац детета су индивидуално креиране за свако дете, детаљно су одређене индивидуалним планом услуге, а усмерене су ка развијању и очувању потенцијала корисника, односно припреми корисника за што самосталнији живот у заједници.

Услуга Лични пратилац детета обухвата следеће активности:

Помоћ код куће у облачењу, одржавању личне хигијене (умивање, чешљање, прање зуба), при храњењу (припрема и сервирање лакших оброка, храњење или помоћ у коришћењу прибора и сл.), припрему књига и опреме за вртић, односно школу;

Помоћ у заједници, обухвата: помоћ у коришћењу градског превоза (улазак и излазак из средстава превоза, куповина карата и сл); помоћ у кретању (оријентисање у простору уколико је дете са оштећењем вида, гурање колица или коришћење других помагала); одлазак на игралишта односно места за провођење слободног времена (подршка у игри, подршка и посредовање у комуникацији и сл.) укључујући културне и спортске активности и друге сервисе подршке; помоћ у укључивању у активности заједнице; помоћ при структурисању ритма дана и организовања слободог времена; подршка при укључивању у вршњачке активности и поспешивање комуникације са окружењем.

Наведене активности усмерене су на припрему за одржив независан живот и организују се као редовне, односно свакодневне активности у складу са индивидуалним потребама сваког корисника за услугом.

У складу са утврђеним степеном подршке, потребама корисника утврдиће се време потребно за пружање услуга, у трајању највише 8 сати дневно, односно 40 сати недељно у зависности од финансијских могућности Града Ниша.

5.1. ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛИЧНИ ПРАТИЛАЦ ДЕТЕТА

Услуга је пружана у периоду од 03.05.2023 – 22. 06.2023. године и од 01.09.2023 – 29.12.2023. године.

Признато право на коришћење ове услуге у 2023. години имало је 56 корисника, од којих је њих 55 користило услугу. Свим корисницима признато је право на коришћење услуге на 8 сати.

У току 2023. године било је више корисника (41) него корисница (14). Према годинама старости разликују се три категорије: прва (6 – 14), друга (15 – 17) и трећа (18+), највише корисника било је у првој (40), затим другој (10) и најмање корисника у трећој (5).

Према општини пребивалишта, највише корисника је са територије општине Медијана (25), затим Палилуле (16), затим Пантелеја (10) и најмање је са територије општине Црвени крст (4), занимљиво је да нема ниједног корисника са територије општине Нишка бања.

Према образовном статусу највећи број корисника похађа основну школу (33), затим предшколско (12) и најмање је корисника који похађају средњу школу (10).

Према врсти школе разликујемо предшколске установе, затим редовне основне школе, редовне средње школе, специјалне основне школе и специјалне средње школе. Према врсти школе, највише корисника похађа редовне основне школе (35), затим специјалне основне школе (8), затим специјалне средње школе (8), затим предшколске установе (3) и најмање је корисника који похађају редовне средње школе (2).

У току 2023. године за 55 корисника укупно је било ангажовано 75 личних пратилаца, од којих је више жена (64) него мушкараца (11). Према старосној структури највише радника има до 29 година (36), док је најмање у старосној категорији од 60 – 64 година (2). Према општини пребивалишта, највећи број радника је са општине Ниш – Медијана (26), затим Палилуле (16), Пантелеј (8), Црвени крст (5) и најмање је из Нишке бање (2) и осталих 18 је са територија других општина.

5.2. Стручно усавршавање стручних радника и сарадника током 2023. године

У оквиру стручног усавршавања стручни радници су присуствовали следећим едукацијама и међународним конференцијама:

- Обука личних пратиоца за адекватно пружање подршке деци са сметњама у развоју – деци са инвалидитетом;
- Обука по акредитованом програму Програм обуке за персоналне асистенте;
- Трибина „Права особа са тешкоћама у развоју и инвалидитетом у оквиру система социјалне заштите“;
- Округли сто „Доступност подршке породицама деце са потешкоћама у развоју и/или инвалидитетом“;
- Обука по акредитованом програму Лични пратилац детета – „Корак по корак“;
- Стручни скуп „Како препознати викаријску трауму: знаци и превенција“;
- Трибина на тему „Становање уз подршку за особе са интелектуалним тешкоћама“;
- Стручни скуп „Иако смо различити – ми смо присутни и видљиви“;
- Међународна (онлине) конференција „Социјална укљученост особа са инвалидитетом – приступачност и (не) видљиве баријере.

Пре почетка ангажовања у Центру „Мара“ 5 личних пратилаца је имало завршен акредитован програм обуке. У априлу 49 личних пратилаца, а октобра 12 личних пратилаца је успешно завршило акредитовани програм обуке. Прва обука се одржала у Центру за стручно усавршавање у периоду од 21.04. – 23.04., а друга у Центру за пружање услуга социјалне заштите „Мара“ у периоду од 20.10 – 22. 10.

Лични пратиоци који нису завршили акредитовану обуку прошли су кроз интерни програм обуке спроведен од стране стручног радника пружаоца услуге, а усклађен са програмом обуке акредитованим од стране Завода за социјалну заштиту. Након реализоване обуке полагали су тест знања.

Руководилац услуге Лични пратилац детета

Дипл. дефектолог Маријола Манчев

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

6. ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ПЕРСОНАЛНА АСИСТЕНЦИЈА

Услуга Персонална асистенција лиценцирана је 05.04.2023. године под бројем **851** са роком важења од пет година у складу са чланом 180. Закона о социјалној заштити од стране ресорног Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Сврха услуге персоналне асистенције јесте пружање одговарајуће индивидуалне практичне подршке која је кориснику неопходна за задовољавање личних потреба и укључивање у образовне, радне и друштвене активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности. Дефинише се према специфичним и индивидуалним потребама сваког корисника, тако да омогући да особа са инвалидитетом добије адекватну спољну подршку којом компензује немогућност самосталног задовољавања потреба и обављања активности.

Општи циљ услуге јесте укључивање особа са инвалидитетом као равноправних грађана и носиоца права, и превенција друштвеног изопштавања ове групе корисника.

Посебни циљеви услуге усмерени су на одржавање и унапређење квалитета живота особа са инвалидитетом, а у зависности од идентификованих потреба и капацитета за самостално обављање одређених активности, као и капацитета породице корисника и доступних ресурса.

Услуга персоналне асистенције пружала се корисницима којима је упутни орган признао право на коришћење услуге, и то на четири или осам сати коришћења услуге дневно. Свим корисницима обезбеђена је квалитетна услуга, а на основу идентификованих потреба и процене социо-економских прилика.

Програмске активности: услуга персоналне асистенције реализовала се кроз активности којима се у складу са сврхом услуге, а у зависности од процењених потреба корисника, обезбеђивала практична помоћ и подршка. Ове активности укључивале су:

- Помоћ у одржавању личне хигијене и задовољавању основних личних потреба (помоћ при облачењу и свлачењу, обављању физиолошких потреба, купању, прању косе, итд.);
- Помоћ у одржавању хигијене стана, обављању свакодневних активности и задовољавању основних животних потреба (обезбеђивања исхране, набавку намирница, спремање оброка, храњење, одржавање чистоће просторија и итд.);
- Подизање, премештање (трансфер) и помоћ при кретању унутар и изван корисникове куће, радног места и места где се одвијају друштвене и образовне активности, помоћ у коришћењу превоза;
- Помоћ у коришћењу терапеутских и здравствених услуга и коришћењу и одржавању помагала;
- Помоћ при комуникацији, социјалним контактима и задовољавању социјалних, културно – забавних и других потреба;
- Помоћ при обављању различитих радних, образовних и друштвених активности.

6.1. ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ ОЈ ПЕРСОНАЛНА АСИСТЕНЦИЈА

Услуга је пружана у континуитету, почев од 03.05.2023. године до 29.12.2023. године, изузев за време државних и верских празника.

Упутни орган у 2023. години признао је право на коришћење услуге персонална асистенција за 44 корисника. Према полној структури више је мушкараца (32) него жена (12).

Према годинама старости, разликују се три категорије: млади (18 – 25), одрасли (26 – 64) и стари (65 +), највећи број корисника спада у категорију одраслих (37), затим млади (5) и најмање је старих (2).

Према општини пребивалишта корисника, највише корисника је са територије општине Медијана (26), затим Палилуле (11), затим Пантелеја (5) и најмање је корисника са територије општине Нишка бања (2). Занимљиво је да није било корисника са општине Црвени крст.

Према броју радних сати, 28 корисника је признато право на 8 сати коришћења услуге, док је за 16 корисника признато право на 4 сата коришћења услуге дневно.

Један корисник, мушког пола, старосне доби 30 год. преминуо је пре почетка пружања услуге у Центру „ Мара“ (пре 03.05.2023.год), а двоје корисника преминуло је у току пружања услуге, и то један корисник мушког пола, млађе животне доби оболео од прогресивног облика Дишенове дистрофије (преминуо 28. 06. 2023. године) и једна корисница средњих година, са телесним инвалидитетом као последицом можданог удара (преминула 16. 07. 2023. године).

У току пружања услуге Упутни орган је накнадно признао право једном кориснику на коришћење услуге на 8 сати (почев од 1. новембра).

На услузи персонална асистенција ангажован је један стручни радник/руководилац услуге и непосредни пружаоци услуге, персонални асистенти, којих је у току године било укупно 46. Према полној структури било је више мушких (24) него женских (22) персоналних асистената. Према годинама старости, разликујемо шест старосних категорија. Прва - до 29 година, друга (30 – 39), трећа (40 – 49), четврта (50 – 59), пета (60 – 64) и пета (преко 65 година), највише радника је у четвртој (13), затим другој (11), затим трећој (8), затим првој (6) и исти број радника је у петој (4) и шестој (4) старосној категорији.

Према општини пребивалишта, највише радника је са територије општине Ниш – Медијана (20), затим Палилуле (11), затим Пантелеја (8), затим Црвеног крст (3) и најмање их је са територије општине Нишка бања (1) и осталих 3 је са територија других општина.

6.2. Стручно усавршавање стручних радника и сарадника током 2023. Године

У оквиру стручног усавршавања стручни радници су присуствовали следећим едукацијама и међународним конференцијама:

- „Положај психолога и психологије као науке у систему социјалне заштите“ – национална конференција;

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

- „Болести зависности – алкохолизам“ – међународна конференција;
- „Личност, породични ризико – фактори и психотерапија као предиктори криминалног понашања код адолесцента“ – трибина;
- „Образовање и професионална рехабилитација слепих особа у светлу актуелног друштвеног момента“ – међународна конференција;
- „Основни програм обуке за персоналног асистента за особе са инвалидитетом“ – едукација са провером знања;
- „Психологија у социјалној заштити“ – национална конференција;
- „Програм обуке за персоналне асистенте“ – едукација са провером знања;
- „Лични пратилац детета – „Корак по корак“ – едукација са провером знања;
- „28. Октобарски сусрети – надлежност, одговорност, границе система“ – међународна конференција;
- „Како препознати викаријску трауму: знаци и превенција“ – трибина;
- „Иако смо различити – ми смо присутни и видљиви“ – трибина.

Пре почетка ангажовања у Центру „Мара“ 23 асистената имало је завршену акредитовану обуку за обављање послова персоналног асистента. У априлу месецу 12 персоналних асистената завршило је акредитовани програм обуке за рад са особама са инвалидитетом. Обука се одржавала у Центру за стручно усавршавање у периоду од 22.04. до 23.04.

Персонални асистенти који нису завршили акредитовану обуку прошли су кроз интерни програм обуке спроведен од стране стручног радника пружаоца услуге, а усклађен са програмом обуке акредитованим од стране Завода за социјалну заштиту. Након реализоване обуке полагали су тест знања.

Руководилац услуге персонална асистенција

Мастер психолог Даница Вукић

7. Извештај о раду стручног сарадника на услугама у заједници

Рад стручног сарадника на услугама у заједници односи се на 1) појединачне послове, 2) опште послове при организационим јединицама и 3) аналитичку делатност.

1) У оквиру појединачних послова, реализовано је следеће:

- припрема и израда Годишњег плана и програма рада Центра „Мара“ за 2023. годину;
- припрема и израда Годишњег извештаја о раду Цента „Мара“ за 2022. годину;
- припрема материјала за израду сајта установе;
- припрема и израда одговора на Захтев за приступ информацијама од јавног значаја (2);
- припрема и израда пројекта за Конкурс Министарства правде – није одобрен;
- припрема и израда пројекта за Конкурс Европске уније – није одобрен;
- остварена сарадња са представницима цивилног сектора (СОС Дечије село, организација Хелп,);
- остварена сарадња са организацијом „Појас и пут“ која је донирала приход од продатих ваучера за храну и наградну игру након прославе кинеске Нове године.

2) У оквиру општих послова при организационим јединицама, реализовано је следеће:

1. ОЈ Дневни боравак за децу, млада и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама:

- израда упитника у циљу прикупљања података од стране родитеља корисника за потребе извештавања Републичког завода за социјалну заштиту;
- израда извештаја о прикупљеним подацима, израда анализе и извештавање;
- израда упитника о интерној евалуацији – руководиоца;
- израда извештаја о интерној евалуацији – руководиоца;
- израда упитника о интерној евалуацији – радници;
- израда извештаја о интерној евалуацији – радници;
- израда анализе месечних извештаја о раду руководиоца и запослених;

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

2. ОЈ Предах смештај за децу, млада и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама:

- припрема материјала у циљу израде флајера са основним подацима о услузи;
- израда упитника о интерној евалуацији – руководиоца;
- израда извештаја о интерној евалуацији – руководиоца;
- израда упитника о интерној евалуацији – радници;
- израда извештаја о интерној евалуацији – радници;
- израда анализе месечних извештаја о раду руководиоца и запослених;

3. ОЈ Прихватилиште за одрасла и стара лица

- израда упитника о интерној евалуацији – руководиоца;
- израда извештаја о интерној евалуацији – руководиоца;
- израда упитника о интерној евалуацији – радници;
- израда извештаја о интерној евалуацији – радници;
- израда анализе месечних извештаја о раду руководиоца и запослених;
- пружање правне подршке корисници услуге;

4. Персонална асистенција:

- израда документације потребне за лиценцирање услуге;
- преузимање Решења о испуњености услова и стандарда за пружање услуге;

5. Лични пратилац детета:

- израда документације потребне за лиценцирање услуге;
- преузимање Решења о испуњености услова и стандарда за пружање услуге;
- израда Решења о стручном тиму услуге;
- израда Уговора о привременим и повременим пословима;
- израда обавештења школама о броју ученика којима је признато право на коришћење услуге и задуженог личног пратиоца;
- израда образаца за потребе рада;

3) У оквиру аналитичке делатности:

На првом месту треба истаћи да смо на почетку године имали 4 лиценциране услуге, док смо на крају године имали 6 лиценцираних услуга.

Број корисника у текућој години, евидентно је већи у односу на претходну и то:

1. Услугу Дневни боравак за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама користило је 10 корисника више;
2. Услугу Предах смештај за децу, младе и одрасла лица са интелектуалним тешкоћама, користило је 2 корисника више;
3. Услугу Прихватилиште за одрасла и стара лица, користило је 20 корисника више;

Када говоримо о услугама које су лиценциране текуће године, укупан број корисника за обе услуге је 99 корисника.

8.1. Стручно усавршавање стручног сарадника на услугама у заједници

- Округли сто „Унапређивање система социјалне заштите у циљу оснаживања рањивих породица са децом – Републички завод за социјалну заштиту Београд;
- Обука „Етика и интегритет“ – Агенција за борбу против корупције;
- Обука „Основна обука за рад са децом и особама са сметњама у развоју“ – „Дечије срце“ – Београд;
- Национална конференција „Фестивал права и социјалне заштите“ – Удружење правника социјалне заштите „Правни аргумент“;
- Трибина „Да ли је коришћење савремених технологија увек у најбољем интересу корисника“ – Удружење правника социјалне заштите „Правни аргумент“;
- Едукација / вебинар „Сарадња омладинског рада и система социјалне заштите у јачању подршке за младе“ – Национална коалицију за децентрализацију;
- Вебинар „Системи комуникације у раду са децом и младима са вишеструким развојним тешкоћама“ – Перкинс;

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580

- Трибина „Могућности унапређења стручног рада у систему социјалне заштите“ – Центар за социјални рад Пирот;
- Програм обуке за персоналне асистенте – Републички завод за социјалну заштиту;
- Лични пратилац детета – „Корак по корак“ – Републички завод за социјалну заштиту;
- Практичан рад на порталу ЦРОСО – Привредна комора Србије;
- Трибина „Обележавање Међународног дана борбе против трговине људима“ – Омладински центар и Центар за социјални рад Лесковац;
- Трибина „Права особа са тешкоћама у развоју и инвалидитетом у оквиру система социјалне заштите“ – Удружење „Дан“;
- Трибина „Како препознати викаријску трауму: знаци и превенција“ – Центар за пружање услуга социјалне заштите „Мара“ Ниш;
- Обука „Примена Закона о заштити података о личности и Закона о информацијама од јавног значаја“;
- Конференција „Безбедна стаза, безбедна жена“ – Градска кућа Ниш.

Објављивање научног рада „Анализа услуга и потреба корисника социјалне заштите Нишавског округа“ у Зборник радова *Друштвене кризе, прилагођавање и развој*, 2023., Центар за социјални рад „Свети Сава“ Ниш.

Представљање рада „Упоредна анализа капацитета и искоришћености територијалног капитала у Нишавском и Београдском округу у контексту регионалних неједнакости на тржишту рада“ на међународној научној конференцији „Регионални развој, идентитети и демократска интеграција“ у организацији Српског социолошког друштва и Филозофског факултета, Универзитета у Нишу, октобра 2023. године.

Мастер социолог и правник Александра Игњатовић

ЦЕНТАР ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

„МАРА“ НИШ

18000 НИШ, УЛ. СЕСТРЕ БАКОВИЋ ББ., ТЕЛЕФОНИ 018-4291-972; 018-4516-580